

pakeha, me te Maori ano hoki. Noreira kanui taku hari mo taku pukapuka, "short history of New Zealand," ka waiho nei hei pukapuka ako ma nga tamariki i roto i nga kura o te motu.

Kei reira nga whakamarana hei mohiotanga mo nga tamariki ko toku whai kia kotahi tonu te ahuatanga o nga iwi e rua o Niu Tirenī nei, a ko te tikanga ma tetahi, ma tetahi, he pupuri, he tiaki i ona painga, i ona painga hei taonga mo te kotahitanga o nga ra e heke iho nei.

I mua ko te kupu nui a te pakeha e penei anū, kaore he taonga pai mo te katoa e puta mai i runga i nga whakahaere a te Maori. Engari no tenei wa kua kitea he tino taonga nga korero tawhito a te iwi Maori. Te whakatakoto i o ratou whakaaro, a ratou kupu papai, me nga korero tipuna, kua mohiotia inaianei, he taonga tika tonu enei. Kua pena a Niu Tirenī me tetahi tamaita i whanau rangatira mai, taba papa, taha whaea, he rangatira katoa. Nga tipuna o tetahi o tetahi he tea ki te haere moana. Koinei tonu tetahi o nga take whakamiharo o te pakeha ki te Maori he rite no nga mohiotanga o nga tupuna o te Maori o te pakeha. Kaore ano a Drake kia tae ki te tonga o Amerika (Cape Horn) kua tae noa mai a Kupe ki Aotearoa i runga i tama waka.

A nga tau e heke iho nei, tera e waiho hei taonga tuku iho ki nga uri o nga iwi e rua, nga korero whakatepe o nga mahi a nga tipuna, hei pupuru ma te iwi kaore ano nei kia whanau mai.

I tenei wa tonu kua timata te whakauru haere o nga korero o nga iwi e rua, ki roto i nga pukapuka e perehitia nei i Niu Tirenī. Ko nga pakeha itae tuatahi mai ki Aotearoa, he tangata matau, he marama hoki ki te tuhituhi korero, a he nui hoki a ratou pukapuka i tuhituhi ai mo etahi ahuatanga o to tatou whenua. Otira i tenei wa i a tateu nei, kua maha rawa te hunga mohio ki te whakatakoto korero a-pukapuka, a kua tupu ake he momo tangata i rere ke tana whakatakoto korero i a ora atu tangata o te ao. A nga tau e heke iho nei, tera e tipu, haere tenei ahuatanga, a tera e rangona nūtia o ratou reo e whakaatu ana i nga mea whakamiharo o Aotearoa, ona maunga ona roto, me ona ngahorehere.

Ka pehea tatou mo te taha ki a tatou mahi e mahi tahi nei tatou te pakeha te Maori? Ka whakarere a ranei e te iwi Maori nga tikanga rangatira a o ratou tipuna, a ka whai ki nga whakahaere anake a te pakeha? He nū nga matauranga o te pakeha, kaore e taea te whakarere e te Maori. Enei maramatanga he hua no nga rau tau maha i whakapiri ai te pakeha ki nga iwi maha o te ao. He ao hou te ao o te pakeha. Kei te karanga mai tuua ao hou ki te iwi Maori kia kuhu atu ki roto. Ka rorioritia te iwi Maori ki te kore e kuhu atu ki reira, a ka whakataumaha hoki i te pikaunga hei waha ma o ratou uri e heke mai nei. Ko te mahi ma tenei whakapaparanga he whakatika i te huarahi mo te hunga kei te haere mai.

Ko tetahi o nga mea whakamiharo o tenei wa, ko te kaha o te hoki o nga mahara o ngatamariki matau o te iwi. Kaore nga

---

Ka pa te mate ki te tamariki whangaia ki te **Woods' Great Peppermint Cure.**